

MÜƏLLİMİN YENİ PEDAQOJİ TƏFƏKKÜRÜNÜN TƏŞƏKKÜLÜ TƏHSİLİN HUMANİSTLƏŞDİRİLMƏSİNİN AMİLİ KİMİ

dos. B.Ə. Cabbarlı^{1a}, dos. T.B. Cabbarova^{2b}, Z.A. Yolçiyeva^{1c}

¹Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası

²Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyası

^abahruz.jabbarli@sport.edu.az

^btcabbarova@bk.ru

^czulfiyya.yolchuyeva@sport.edu.az, orcid.org/0000-0002-6212-046X

Nəşr tarixi

Qəbul edilib: 4 iyul 2022

Dərc olunub: 20 sentyabr 2022

© 2022 ADBTİA Bütün hüquqlar qorunur

Annotasiya. Təhsilin humanistləşdirilməsinin amili kimi müəllimin yeni pedaqoji təfəkkürü dedikdə, sözün geniş mənasında müəllimlərin təhsilin yeni dəyərlərinin dərkəninə, bu dəyərlərə yiyələnməyə və özlərinin məktəb mühitinin humanistləşdirilməsi üzrə praktik pedaqoji fəaliyyətlərində bu dəyərin həyata keçirilməsinə yönəlmiş məktəbin pedaqoji kollektivinin tam pedaqoji iş prosesi başa düşülür. Müəllimin yeni pedaqoji təfəkkürünün təşəkkülü prosesi məktəbin bütöv pedaqoji prosesi ilə ümumi xüsusiyyətlərə malikdir. Bütöv proses kimi müəyyən məkanda, təlim-yaradıcılıq mühitində baş verir, ikitərəfli əlaqə ilə xarakterizə olunur. Eyni zamanda, müəllimin, məktəbin, təhsilin humanistləşdirilməsinə yönəlmiş yeni pedaqoji təfəkkürün təşəkkülü prosesi bir sıra xüsusiyyətlərə malikdir.

Açar sözlər: *humanistləşdirmə, pedaqoji təfəkkür, müəllim, təhsil, pedaqoji kollektiv.*

Müəllimin yeni pedaqoji təfəkkürünün təşəkkülü nəticəsində müəllimdə uşağın şəxsiyyətinə, peşə dəyərləri sistemində ali dəyər kimi münasibət inkişaf edir. Təhsilin humanistləşdirilməsinə yönəlmiş müəllimin yeni pedaqoji təfəkkürünün təşəkkülü prosesi yalnız intellektual, fənn yönümlü deyil, həm də mədəni, bütövlükdə peşəkar-şəxsi təkmilləşmənin pedaqoji təminatından ibarətdir. Bu proses müəllimdən öz üzərində işləməyi, özünü reallaşdırmaq məqsədilə özünü dərk etməyi və qabiliyyətlərini inkişaf etdirməyi tələb edir. Qeyd

olunan xüsusiyyətlər sıx vəhdətdə həyata keçirildikdə bütöv sistem kimi təhsilin humanistləşdirilməsinə yönəldilmiş müəllimin yeni pedaqoji təfəkkürünün təşəkkülü prosesinin təkamül xarakteri təmin edilir. “İnkişafın istənilən mərhələsində cəmiyyətə məxsus pedaqoji təfəkkür formalaşır və o təkcə öyrənənlərin təlim-tərbiyəsi barədə pedaqoji dəyərləri deyil, həm də fəlsəfi-psixoloji dəyərləri əks etdirir. Cəmiyyət inkişaf etdikcə onun təhsil siyasətində yeni ideyalar meydana çıxır, pedaqoji nəzəriyyələrdə əvvəllər bərqərar olmuş stereotiplər tədricən köhnəlir, yeni pedaqoji təfəkkür formalaşmağa başlayır.” [6, s.72] Beləliklə, müəllimin yeni pedaqoji təfəkkürünün təşəkkülü prosesi müasir təhsilin humanist ideyalarına cavab verməklə müasir müəllimin peşə xüsusiyyətinin integrativ fenomenidir. Təhsilin humanistləşdirilməsinin amili kimi yeni pedaqoji təfəkkürün təşəkkülü problemi üzrə pedaqoji nəzəriyyənin təhlili göstərir ki, bu prosesin effektivliyinin pedaqoji şərtlərinə aşağıdakılar daxildir:

- müəllimin peşə-şəxsi aktuallaşması;
- məktəbin humanistləşdirilməsinə yönəlmiş müəllimin innovativ fəahyyəti;
- təhsilin yeni humanist dəyərlərini dərk etməyə kömək edən pedaqoji refleksiyanın həyata keçirilməsi.

Müəllimin yeni pedaqoji təfəkkürünün təşəkkülünün şərtlərindən biri müəllimin peşə və şəxsi aktuallaşmasıdır. Müəllimin peşə-şəxsi aktuallaşması müəllimin şəxsi potensialının azadlığa çıxarılması üçün pedaqoji şərtlərin yaradılmasıdır. Bu gələcəkdə şagirdin inkişafına və tələbatlarını stimullaşdırmaq, onları dərk etməyə olduğu kimi, həm də bütöv təfəkkürün

formalaşdırılmasına yönəltmək üçün lazımdır. Bundan başqa, peşə və şəxsi aktuallaşma təhsilin humanistləşdirilməsinə yönəldilmiş məsələlərin həlli məqsədi ilə pedaqoji səriştəliliyin qorunması üçün lazımdır.

Müəllimlərin peşə-şəxsi aktuallaşması həm də şagirdlərin bütöv tərəkürlərinin, potensial imkanlarının inkişaf etdirilməsi, onların əhəmiyyətli güclərinin azad edilməsi məqsədilə məktəblilərlə yaradıcı əməkdaşlıq üçün lazımdır. Müəllimin əsas vəzifəsi "...onun yaddaşının doldurulmasından və "intellektual" təhsildən deyil, ürayinin alovlandırılmasından" ibarətdir [4].

Müəllimin yeni pedaqoji tərəkürünün ikinci pedaqoji şərti müəllimin innovativ fəaliyyətidir. Məlum olduğu kimi tərəkürdəki dəyişikliklər cəmiyyətdəki dəyişikliklərdən geridə qalır və müəyyən mərhələdə gələcək inkişafın ləngiməsinə çevrilə bilər.

Pedaqoji ədəbiyyatda təhsil sahəsində innovativ proseslərin iki tipi müəyyən edilir. Birinci tip - əhəmiyyətli dərəcədə kortəbii baş verən innovasiyalar. Bu tip innovasiyaların hər zaman tam elmi əsası olmur, çox zaman onlar empirik səviyyədə, situativ tələblərin təsiri ilə baş verir. İkinci tip - təhsil sistemindəki innovasiyalardır ki, onlar da fənlərarası fəaliyyətin dərk olunmuş, məqsədyönlü, elmi cəhətdən tətbiq olunan məhsullarıdır. Müəllim innovativ fəaliyyətin subyektivi və təşkilatçısı kimi pedaqoji kollektivin digər üzvləri ilə yeniliklərin yaradılması, istifadəsi və yayılması prosesinə daxil olur. Təhsilin humanistləşdirilməsinə yönəldilmiş, innovativ fəaliyyətə daxil edilmiş müəllim sadəcə iş formasını axtarmır və özünün yaradıcılıq imkanlarını həyata keçirmir, o, həm də özünü keyfiyyətə dəyişdirir, özünün professional fikirlərini yenidən dərk edir, imkanlar axtarır, şagirdin əsas güclərini inkişaf etdirmək və realizə etmək üçün şərait yaratmağa çalışır.

"İnnovativ fəaliyyət elmi-praktik nöqtəyi-nəzərdən ayrı-ayrı müəllimlərin, həm də pedaqoji kollektivin hazırlığı, bütövlükdə dəyişikliklərə istiqamətliliyin, etik hazırlığın, innovasiya fəaliyyətinin şərtlərinin pozitiv dərk edilməsinin, idarə olunmasının və yeniliklərin

dərk olunmasının səviyyəsi ilə müəyyən edilir" [7, s.192].

İnnovativ fəaliyyət tərbiyənin və təhsilin yenilənməsinin instrumenti kimi çıxış edir, pedaqoji fəaliyyətdə yaranmış stereotiplərin konseptual dərk olunmasına təhrik edir, müəllimləri özlərinin innovativ fəaliyyətlərini gələcəkdə genişləndirməyə motivə edir, özünüinkişafı və özünütəhsili stimullaşdırır. İnnovativ fəaliyyətin mühüm funksiyalarından biri fəaliyyətdə, gələcək "düşüncələr" üçün məkanın yaradılmasında tərəkür resurslarının artırılmasıdır. İnnovativ fəaliyyət həm də həmkarlarla və bütövlükdə pedaqoji kollektivlə səriştəli ünsiyyət hesabına reallaşdırılır. Bu isə müəllimdən peşəkar ünsiyyət bacarığı, öz fikirlərini yazılı və şifahi formada ifadə etmək mədəniyyəti tələb edir, eyni zamanda həmkarlarının mülahizələrinin məzmununu aydınlaşdırmaq və mənasını başa düşmək qabiliyyəti tələb edir.

Təhsilin humanistləşdirilməsinin amili kimi çıxış edən müəllimin yeni pedaqoji tərəkürünün üçüncü pedaqoji şərti təhsilin humanist dəyərlərinin dərkinə gətirib çıxaran müəllimin professional fəaliyyətinin pedaqoji refleksiyasını həyata keçirmə şəraitindən ibarətdir.

Pedaqoji refleksiya anlayışının üç növü var: kommunikativi, intellektual, şəxsi. Y.A. Smirnova kommunikativi pedaqoji refleksiya dedikdə onun şagirdlər və fəaliyyət üzrə həmkarları tərəfindən necə qəbul olunduğunun dərk olunmasını başa düşür. Şəxsi pedaqoji refleksiya müəllimin öz davranışlarını və hərəkətlərini təhlil edərək "Mən" obrazını yaratmağa və "Mən-müəllim" konsepsiyasının formalaşdırılmasına imkan yaradır [8, s.123].

Müasir humanist paradiqma müəllimdən şagirdlə münasibətlərinə, öz professional tərəkürünə, həm özünün, həm də şagirdin yaradıcı inkişaf imkanlarına yenidən baxmağın vacibliyini tələb edir. Bunun üçün isə müəllim şagirdə inkişafın subyektivi kimi yanaşmalıdır. Bu işdə pedaqoji şərtlər üçün bəzi şəraitlər yaradılrsa təhsilin humanistləşməsinin amili kimi müəllimin yeni pedaqoji tərəkürünün təşəkkülünün fəallaşdırıcı gücü artmış olar. Nəzəri təhlil, həmçinin şəxsi pedaqoji təcrübə əsasında başlıca zəminlərdən biri kimi cəmiyyətin

humanistləşdirilməsi və demokratikləşdirilməsini də göstərə bilərik.

Hazırda “məktəbin demokratikləşdirilməsi və humanistləşdirilməsi üçün zəminin reallığa çevrildiyi bir zamanda müəllimin həm peşəkar, həm də şəxsiyyət kimi özünürealizasiyası mümkündür. Fikrimizcə, yeni pedaqoji təfəkkürün təşəkkülü aşağıdakı amillərdən asılıdır:

- məktəbin yaradıcı mühiti;
- elmi-metodiki dəstək;
- müəllimin humanist potensialının yüksəldilməsinə yönəldilmiş psixoloji-pedaqoji maarifləndirmə;
- məktəb kollektivi tərəfindən pedaqoji dəstək və müəllimlərin təşəbbüslərinin stimullaşdırılması;
- müəllimin məktəbin humanistləşdirilməsinə yönəldilmiş elmi-tədqiqat fəaliyyətinə daxil edilməsi.

Pedaqoji kollektiv daxilində xüsusi qarşılıqlı inam və qarşılıqlı hörmət mühitinin yaradılması təhsilin humanistləşdirilməsinin amili olan müəllimin yeni pedaqoji təfəkkürünün təşəkkülü üçün böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu cür mühit empatik anlayışla, öz hisslərinin səmimi ifadəsi ilə, bir-birlərinə psixoloji dəstəklə və qeyri - şərtsiz pozitiv qəbulla və adekvat özünüqiymətləndirmə ilə xarakterizə olunur. Bu təhsilin yeni humanist dəyərlərinin dərk olunmasında mühüm rol oynayır.

Beləliklə, pedaqoji kollektivinin yaradıcı mühiti motivasiyaya, dəyərlərə, meyllərə, maraqlara, əxlaqi normalara əhəmiyyətli təsir göstərərək müəllimin professional və şəxsi aktualaşmasını gücləndirir.

Yeni pedaqoji təfəkkürün təşəkkülünün növbəti amili müəllimin humanist potensialının yüksəldilməsinə yönəldilmiş psixoloji-pedaqoji maarifləndirmədir.

Müasir müəllimin təhsil məkanında və cəmiyyətdəki dəyişiklikləri daima dərk etməyə və yenidən dərk etməyə ehtiyacı vardır. Ona görə də bu şəraitdə təhsil sisteminin inkişaf etdirilməsi yalnız “onun humanist potensialının gücləndirilməsi hesabına” mümkündür. “Müəllimin işinin məqsədi cəmiyyət tərəfindən müəyyənləşdirilir. Çünki, müəllim öz əməyi-

nin son nəticələrini seçməkdən azad deyil, onun hərəkətləri şagird şəxsiyyətinin hərtərəfli inkişafına doğru yönəlməlidir. Lakin məqsəddən doğan konkret vəzifələri pedaqoji şəraitlə əlaqələndirməkdə müəllim öz işini qurmağı bacarmalıdır.” [2, s.69]

Özünüinkışafda müəllimə elmi-metodiki dəstək göstərmək məktəbin humanistləşdirilməsinə təsir edən müəllimin yeni pedaqoji təfəkkürünün təşəkkülündə mühüm amillərdən biridir. Müəllimə elmi-metodik dəstək dedikdə müəllimin potensial imkanlarının aktualaşdırılmasına və peşə ustalığının inkişafına, onun məktəbdə analitik və innovativ fəaliyyətə daxil edilməsinə yönəldilmiş yeni pedaqoji təfəkkürün təşəkkülü prosesinin elmi-metodik təminatını başa düşürük.

Elmi-metodik dəstəyin kökündə insan tərbiyyəsi, insani təhsil, cəmiyyətin mənəvi dirçəlişi, böyüyən insanın daxili özünüyaratma qüvvələrinin dəstəklənməsi ustalığı kimi pedaqoji fəaliyyət və müəllimin daimi özünüinkışafının durduğu yeni pedaqoji təfəkkürü yetişdirən mənəvi-əxlaqi mərkəz olmalıdır.

Müəllimin yeni pedaqoji təfəkkürünün təşəkkülünün mühüm amillərindən biri də müəllimin elmi-tədqiqat fəaliyyətinə daxil edilməsidir.

Təhsilin inkişafının müasir mərhələsində A.Disterveqin sözləri aktualdır. O deyirdi ki, “elmi işə can atmayan müəllim mütəlak üç pedaqoji iblisin hakimiyyəti altına düşür: mexaniklik, rutinlik, banallıq” [3]. Bu gün elmi tədqiqat fəaliyyəti müəllimin peşəkarlığında başlıca vasitələrdən biridir. Bu müəllimin tədris müəssisəsinin xüsusiyyətlərini dərk etmək, onun məktəb şəraitində şəxsi inkişaf və təkmilləşmə prosesinə qoşulması deməkdir.

Uşağın bütöv, yaradıcı şəxsiyyət kimi inkişafına kömək edən humanist pedaqogikanın ideyalarını həyata keçirmək üçün müəllim humanistyönümlülüyə malik olmalıdır.

Təhsilin humanist paradiqması müəllimləri şəxsiyyətyönümlü təlim və təhsilin elə təşkilinə yönləndirir ki, orada müəllim və şagird onların maksimum intellektual, mənəvi, əxlaqi özünüənginləşdirilməsinə kömək edən şəraitdə olurlar.

Müəllimin professional-şəxsi strategiyasının təhsilin humanist paradigmasına uyğun növbəti göstəricisi müəllimin yaradıcı fəallığıdır. Təhsilin humanist paradigmasının aparıcı ideyalarından biri məktəblilərin inkişafının pedaqoji təminatıdır. “Məktəblilərin inkişafının pedaqoji təminatına müəllimin bacarığı” meyarı aşağıdakı göstəricilərlə təqdim olunur:

müəllimin professional-şəxsi özünüaktuallaşdırması; məktəb mühitində rahat atmosferin yaradılması; pedaqoji səriştəlilik.

Yuxarıda deyilən meyarın növbəti göstəricisi olan məktəb mühitində rahat atmosferin yaradılmasına nəzər salmaq. Pedaqoji kollektivin daxilində qarşılıqlı inamın və qarşılıqlı hörmətin xüsusi atmosferinin yaradılması fikrimizcə, müəllimlərin qarşılıqlı fəaliyyətinin elə göstəricisidir ki, burada özünüaktuallaşdırma və özünüinkişaf motivi uğurla təzahür edir və həyata keçir. Bunun da xarakterik əlamətləri empatik anlam, öz hisslərinin səmimi ifadəsi, bir-birini pozitiv qeyri-şərtsiz qəbul etmə və bir-birinə psixoloji dəstək, müəllimin bacarıqlarının və yaxşı cəhətlərinin göstərilməsidir.

Pedaqoji kollektivdə bu cür münasibətləri yalnız təhsil məkanını bütün subyektlərinin birgə şərtləri ilə məktəb həyatındakı bütün hadisələri birgə yaşamaqla, şəxsiyyətlərarası münasibətləri əməli və emosional dəyərlə bir-birinə bağlamaqla yaratmaq mümkündür. Məktəblilərin inkişafının pedaqoji təminatına müəllimin bacarığı meyarının pedaqoji səriştəlilik göstəricisi də az əhəmiyyətə malik deyildir.

S.V.Belovanın fikrincə müasir müəllimin pedaqoji səriştəliliyinə bu günkü tarixi zamanın “sifarişini” nəzərə almaqla öz fəaliyyətini həyata keçirməyə praktik hazır olması kimi baxılır və metodoloji, texnoloji, psixoloji (fasilitator), tədqiqatçılıq, idarəçilik, özünütəhsil kimi təcrübələrin mövcudluğunu nəzərdə tutur. Uşaqla şəxsiyyət kimi işləməyi bacaran müəllim özünü şəxsiyyət kimi başa düşməlidir. Bununla əlaqədar müəllimin qarşısında özünün şəxsi və pedaqoji təcrübəsini toplamaq, özünü məzmunlar və vasitələr, pedaqoji məqsədlər mənbəyi kimi kəşf etmə vəzifəsi durur [1, s.84].

“ Pedaqoji fəaliyyət yalnız bacarıqlarla deyil, işə məhəbbət, şəxsi və ictimai maraqların uyurluğunu dəqiqləşdirmək kimi amillərlə də əlaqəlidir. Elə fikirləşmək lazım deyil ki, bu maraqlar əkslik təşkil edib bir-biri ilə mübarizə aparmalıdır. Bu amillərin hamısı bir-biri ilə sıx dialektik vəhdət təşkil edir. Bunlardan birinin olmaması müəllimə öz işini səmərəli təşkil etməkdə mane olur.” [5, s.125]

Təhsil prosesinin yeni arxitekturasının vacib elementi müəllim-usta, müəllim-pedaqoqdur. Bu sözün tam mənasında o müəllimdir ki, o bilik-məlumatla deyil, uşaqda fikrin yarandığı situasiya ilə, məktəbliyə mənəvi-təcrübə seçimi praktikası təklif edən situasiya ilə işləyir. Bunun nəticəsində məktəblidə canlı “bilik-fikir” əmələ gəlir. Beləliklə, müəllim elə pedaqoji situasiyalar yaratmağı bacarmalıdır ki, burada həm müəllim, həm də şagird bilik-fikir yetişdirə bilsin, yəni inkişaf etsinlər. Bu isə dialoqlu ünsiyyətin təşkil etdiyi pedaqoji yaradıcı, qarşılıqlı fəaliyyət prosesində mümkün olur.

Nəticə. Müəllimin humanist yönümlülü-yü şəxsiyyətə hörmətlə, qayğıyla yanaşmaqda, müəllimin işinin açıqlığında, variativliyində, məzmununun dəyişməsinin dinamikliyində, forma və metodlarındadır.

Müasir məktəb müəlliminin yeni pedaqoji təfəkkürünün fenomeni pedaqoji gerçəkliyi tam əks etdirməyə qadirdir. Texnoloji olaraq yeni pedaqoji təfəkkür müəllimin analitik, proqnostik, layihələndirmə fəaliyyəti, onun pedaqoji intuisiyası, pedaqoji refleksiya, təhsil üçün dəyərli qərarların qəbul edilməsi bacarığı olmadan həyata keçirilmir. Fəlsəfi, psixoloji, pedaqoji ədəbiyyatların təhlilindən bu qənaətə gəlinir ki, məktəbin humanistləşdirilməsinə təsir edən müəllimin yeni pedaqoji təfəkkürünün təşəkkülü insanyönümlü təhsil dəyərlərinin, müəllimlərin bu dəyərlərə yiyələnmələrini, özünün və məktəblilərin şəxsiyyətinin tam inkişafına kömək edən, şəraitin yaradılmasında özünün praktik fəaliyyətində onların realizasiyasını dərk etməyə, humanistləşdirmənin subyektlərinin potensial, yaradıcı imkanlarının açılmasına yönəlmiş mürəkkəb, açıq, dinamik, humanistyönümlü prosesdir. Məktəbin huma-

nistləşdirilməsinin amili kimi çıxış edən müəlimin yeni pedaqoji təfəkkürünün təşəkkülü prosesini pedaqoji təminat tələb edir.

ƏDƏBİYYAT

1. Белова С.В. *Диалог – основа профессии педагога*. С.В.Белова Москва: АПК и ПРО, 2012, 148 с.
2. Cabbarlı V., Əliyeva K. və b. *Peşəkarlığa atılan ilk addım*. V.Cabbarlı, K.Əliyeva və b. Bakı: Elm və təhsil, 2017, 99 s.
3. Дистервег А. *Избранные педагогические сочинения*. А. Дистервег. Москва: Педагогика, 1976, 332 с.

4. Ильин И.А. *Путь к очевидности*. И.А. Ильин. Москва: Республика, 1994 228, с.
5. İsmayılov T., Cabbarlı V. *Müəllim-təşqçi hazırlığının pedaqoji-psixoloji xüsusiyyətləri*. T. İsmayılov, V.Cabbarlı, Bakı: Araz, 2015, 159 s.
6. Mehrabov A.O. *Müasir təhsilin metodoloji problemləri*. A.O. Mehrabov. Bakı: Mütərcim, 2012, 249 s.
7. Mehrabov A.O. *Səriştəli müəllim hazırlığının problemləri*. A.O.Mehrabov. Bakı: Mütərcim, 2015, 286 s.
8. Калашников О.В. *Психологические особенности развития педагогической рефлексии: диссертация кандидата педагогических наук*. СПб: СПбГУ, 2009. 232 с.

ФОРМИРОВАНИЕ НОВОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ УЧИТЕЛЯ КАК ФАКТОР ГУМАНИЗАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ

доц. Б.А. Джаббарлы^{1а}, доц. Т.Б. Джаббарова^{2б}, З.А. Йолчиева^{1с}

¹Азербайджанская Государственная Академия Физической Культуры и Спорта

²Военная Академия Вооруженных Сил

^аbahruz.jabbarli@sport.edu.az

^бtcabbarova@bk.ru

^сzulfiyya.yolchuyeva@sport.edu.az, orcid.org/0000-0002-6212-046X

Аннотация. Под новым педагогическим мышлением учителя, как фактором гуманизации образования, в широком смысле слова, подразумевается полноценный педагогический рабочий процесс преподавательского коллектива школы, направленный на познание учителями новых ценностей образования, на усвоение этих ценностей и их реализацию в своей практической деятельности по гуманизации школьной среды. Процесс становления нового педагогического мышления учителя имеет об-

щие черты с педагогическим процессом школы в целом. Как целостный процесс, он протекает в определенном пространстве, в учебно-творческой среде и характеризуется двусторонней связью. В то же время процесс становления нового педагогического мышления, направленного на гуманизацию учителя, школы, образования, имеет ряд особенностей.

Ключевые слова: гуманизация, педагогическое мышление, учитель, образование, педагогический коллектив.

THE FORMATION OF A NEW PEDAGOGICAL THINKING OF THE TEACHER AS A FACTOR IN THE HUMANIZATION OF EDUCATION

ass. prof. B.A. Jabbarli^{1a}, ass. prof. T.B. Jabbarova^{2b}, Z.A. Yolchiyeva^{1c}

¹*Azerbaijan State Academy of Physical Education and Sport*

²*Military Academy of the Armed Forces*

^abahruz.jabbarli@sport.edu.az

^btcabbarova@bk.ru

^czulfiyya.yolchuyeva@sport.edu.az, orcid.org/0000-0002-6212-046X

Annotation. Under the new pedagogical thinking of the teacher, as a factor in the humanization of education, in the broad sense of the word, it means the full pedagogical workflow of the teaching staff of the school, aimed at the knowledge of new values of education by teachers, at the assimilation of these values and the implementation of these values in their practical activities for humanization school environment. The process of formation of a new pedagogical thinking of the teacher has

common features with the general pedagogical process of the school. As a general process, it takes place in a certain space, educational and creative environment, characterized by two-way communication. At the same time, the process of the formation of a new pedagogical thinking, aimed at the humanization of the teacher, the school of education has a number of features.

Keywords: *humanization, pedagogical thinking, teacher, education, teaching staff.*